

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

DB.

tegen

Het Laatste Nieuws

Met een brief van 12 juli 2017 dienen meester Tom De Sutter en meester Dorien Geeroms namens hun cliënte, mevrouw DB., een klacht in tegen Het Laatste Nieuws. Aanleiding zijn drie artikels:

- van 3 juli 2017 onder de titel *“Directrice koopt iPhone met geld voor arme leerlingen”*;
- van 3 juli 2017 onder de titel *“iPhone, designlampen, flessen, cava, handtassen, laptop. Met geld voor arme leerlingen”. Raad van bestuur zit samen rond “wangedrag” van directrice buitengewoon onderwijs*;
- van 5 juli 2017 onder de titel *Ook dit moet onderzocht worden. Leerkrachten De Horizon klagen nog vier zaken aan.*

Chef eindredactie en chef regio Edwin Ceulebroeck van Het Laatste Nieuws antwoordt met een brief van 2 oktober, waarop Tom De Sutter en Dorien Geeroms repliceren met een brief van 30 oktober 2017.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 18 januari 2018. DB. en haar advocate Dorien Geeroms woonden de hoorzitting bij. Voor Het Laatste Nieuws waren Edwin Ceulebroeck en meester Geert Glas aanwezig.

DE FEITEN

De artikels gaan over de school voor buitengewoon onderwijs De Horizon in Aalst, waar de directrice geld uit een fonds voor arme leerlingen zou gebruiken om luxeproducten voor zichzelf te kopen. De krant schrijft dat het Gemeenschapsonderwijs een onderzoek is gestart na een anonieme brief waarin de directrice wordt beschuldigd van diefstal. Volgens de getuigen die de krant citeert, wordt het budget van een beschermcomité voor arme en sociaal zwakkere leerlingen amper gebruikt voor de leerlingen voor wie het bedoeld is: “De directrice kocht er een iPhone mee en een laptop voor haar zoon, en ook flessen cava en handtassen om leerkrachten te sussen”. Verder is er sprake van verdachte dienstverplaatsingen en leerkrachten die tijdens de lesuren werkten aan de woning en de tuin van de directrice.

De krant verwijst ook naar de politieke activiteiten van de directrice, die voor de socialistische scheurlijst SD&P in de OCMW-raad van Aalst zit. Ze zou leerkrachten dwingen om mee te helpen op het eefstijf van de partij en de krant spreekt ook van pesterijen tegenover leerkrachten.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAAGSTER zegt dat het artikel bol staat van leugens en valse beschuldigingen, waarbij de krant parasiteert op het schandaal rond Samusocial in Brussel om klaagster gratis te beschuldigen van het gebruik van geld voor arme leerlingen om zichzelf te verrijken, terwijl dat niet in de aanklacht van de (ex-)personeelsleden staat.

De beschuldigingen komen van vijf – en niet van zevenentwintig zoals de krant beweert – personeelsleden en ex-personeelsleden die al jaren de reputatie van klaagster proberen te schaden. Ze zijn naar de pers gestapt omdat de klachten al verschillende keren weerlegd zijn en ze elders geen gehoor vinden.

Klaagster heeft geen bezwaar tegen de loutere berichtgeving over het onderzoek naar mogelijke wanpraktijken, maar wel tegen de manier waarop. De krant suggereert dat klaagster zich persoonlijk verrijkt heeft op kap van arme kinderen, wat geenszins het geval is en wat niet in de aanklacht van de (ex-) personeelsleden staat. De titel is dan ook sensatiebelust en fout. Hij spreekt van handtassen en cava, maar de handtassen waren in feite werktassen voor de leerkrachten met de naam van de school erop, en de cava was voor de kerstmarkt.

Verder zijn de artikels fout omdat ze geen onderscheid maken tussen de school en het beschermcomité. Dat zijn aparte organisaties met een gescheiden boekhouding. De krant publiceert dan ook misleidende foto's van facturen, aangezien die op naam staan van de school en niet van het beschermcomité. Het beschermcomité werkt ook niet uitsluitend voor arme leerlingen, zoals de krant laat uitschijnen, maar voor alle leerlingen.

Anders dan de krant beweert, heeft klaagster haar activiteiten als schooldirectrice, OCMW-raadslid en partijlid van SD&P altijd gescheiden gehouden, wat de partij in een persbericht bevestigd heeft. De klachten over pesten van leerkrachten door klaagster zijn onderzocht en met goed gevolg afgerond en klaagster heeft nooit personeel van de school ingezet voor persoonlijke activiteiten, zoals de journalisten schrijven. Maar zij hebben zich voor de kar van de ontevreden personeelsleden laten spannen, zonder enige terughoudendheid en zonder de informatie grondig te checken. Het gaat ook niet om 27 klagende personeelsleden, maar om 5, en bovendien zijn het ex-personeelsleden. De school heeft meer dan 200 personeelsleden.

Klaagster is identificeerbaar door de vermelding van haar voornaam en de initialen van haar familienaam, de naam van de school en de stad. De krant noemt klaagster een publiek persoon, onder meer omdat ze actief is op sociale media, maar wie actief is op sociale media is daarom nog geen publiek persoon. Klaagster geeft toe dat ze regionaal misschien bekend is, maar nationaal zeker niet, terwijl de artikels op de nationale pagina's stonden.

De foto's van een verslag van een functioneringsgesprek en van facturen die de krant publiceert zijn vertrouwelijke documenten. Ze zijn overdreven, sensatiebelust en foutief. Het gaat niet om facturen aan het beschermcomité, zoals de krant suggereert, maar aan de school. Opnieuw blijkt dat de journalist geen onderscheid maakt tussen beschermcomité en school.

Klaagster zegt dat ze geen loyale kans heeft gekregen om te reageren. De journalist heeft haar op een zondagmiddag gebeld, maar ze was zodanig onder de indruk dat ze niet kon reageren en heeft daarom verwezen naar de voorzitter van het beschermcomité, die ook voorzitter van de raad van bestuur van de school is. Klaagster mocht overigens niet reageren. In de scholengroep zitten 35 scholen en de directies mogen de pers niet te woord staan. Dat mogen

alleen de voorzitter van de raad van bestuur en de communicatieverantwoordelijke. Klaagster heeft hen niet op de hoogte gebracht van de vraag van de journalist omdat het zondag was.

De journalist heeft één keer naar de voorzitter van de raad van bestuur gebeld, maar die nam niet op, wellicht omdat het zondag was. De krant beweert dat hij niet opnam omdat hij intussen op de hoogte was gebracht door klagster, maar dat zijn pure veronderstellingen.

Klaagster vraagt zich af waarom de krant niet gewacht heeft met publicatie tot de voorzitter had kunnen reageren. De anonieme brief was al maanden oud en er was niets dringend om te publiceren. De krant argumenteert dat klagster maar had moeten vragen om het artikel in te houden, maar dat is de wereld op zijn kop.

De krant heeft daags na het eerste artikel toch nog een reactie gepubliceerd, maar opnieuw zeer suggestief, met in de titel 'sjoemelende schooldirectrice' en in een tussentitel 'niet de eerste keer'. De krant suggereert zo dat klagster niet voor het eerst sjoemelde, terwijl de advocaat van klagster met zijn reactie net wilde benadrukken dat het niet de eerste keer was dat de klachten tegen klagster onderzocht en weerlegd waren geweest.

In opvolging van haar eigenlijke klacht neemt klagster ook aanstoot aan de deelname van de journalist aan een discussie op Facebook naar aanleiding van het artikel over haar preventieve schorsing als directrice, vijf maanden na het oorspronkelijke artikel. Uit zijn reacties op Facebook blijkt volgens klagster vooringenomenheid van de journalist tegenover haar.

In opvolging van de hoorzitting heeft klagster de klachtenbundel van de ex-personeelsleden waarover zij beschikt aan de rapporteringscommissie bezorgd.

HET LAATSTE NIEUWS zegt dat de journalist zich gebaseerd heeft op een brief van 40 bladzijden aan de voorzitter van de raad van bestuur van de scholengroep, het bestuur van het gemeenschapsonderwijs GO! en de minister van onderwijs. Hij heeft contact gezocht met één van de brieverschrijvers en heeft uiteindelijk met vijf van hen twee uur lang gesproken. Zij hebben de brief uitvoeriger, gedetailleerder en met bewijsstukken toegelicht, en nog andere leerkrachten hebben de journalist gecontacteerd. Het kabinet van de minister en het GO! hebben bevestigd dat ze de brief ontvangen hadden en GO! zegde dat er een onderzoek zou komen en dat de zaak de dag nadien besproken zou worden op de raad van bestuur. De krant besloot pas om de artikels te publiceren nadat duidelijk was dat er een onderzoek zou komen.

De journalist heeft zich niet voor de kar van de ontevreden personeelsleden laten spannen. Hij heeft de waarachtigheid van de brief onderzocht, maar het is niet de taak van de journalist om daarbij juist of onjuist van elkaar te onderscheiden. De brief bevat een hele hoop aantijgingen, waaruit de journalist er 4 geselecteerd heeft die de test van de waarschijnlijkheid konden doorstaan en dermate onderbouwd waren dat ze gepubliceerd konden worden.

Het artikel is geschreven in de voorwaardelijke wijs en de citaten uit de brief staan tussen aanhalingstekens, wat duidelijk maakt dat het om aantijgingen van de personeelsleden gaat. De getuigenissen en beweringen in de brief zijn voor rekening van de brieverschrijvers. De journalisten hebben zich gehouden aan de feiten. Ze hebben de nodige terughoudendheid aan de dag gelegd en geen commentaren of interpretaties toegevoegd. De krant geeft toe dat het woord 'sjoemelend' in de titel van het opvolgartikel wellicht beter niet was gebruikt, maar ontkent dat de heisa rond Samusocial een rol gespeeld heeft, zoals klagster beweert. Zij

verwart twee zaken: ze vindt de klachten in de klachtenbundel onterecht en vindt dat daarom ook de berichtgeving erover foutief is.

De krant maakt volgens klaagster geen onderscheid tussen de school en het beschermcomité, maar dat is net een element uit de brief van de (ex-)personeelsleden. In hun brief staat duidelijk dat de boekhouding van school en beschermcomité door elkaar lopen om handiger met de gelden om te kunnen gaan. De foto's van de facturen zijn dan ook niet misleidend. Klaagster zegt ook dat het beschermcomité er is voor alle leerlingen, maar uit de statuten blijkt duidelijk speciale aandacht voor arme kinderen.

Klaagster zegt dat de klachten tegen haar al verschillende keren weerlegd zijn. De krant vraagt zich af waarom er dan een onderzoek loopt en waarom klaagster intussen voorlopig geschorst is als directeur. Dat betekent toch dat het lopende onderzoek relevant genoeg was om er in de voorwaardelijke wijs over te publiceren.

De privacy van klaagster is niet geschonden. Het artikel gaat niet over haar persoonlijke leven, maar over haar professionele activiteiten die, gezien de ernst van de problematiek, maatschappelijk relevant zijn. Klaagster is een publiek figuur als schooldirecteur en als lokaal politica. De vermelding van haar voornaam en de initialen van haar familienaam zijn dan ook verantwoord. Ook als de krant alleen de naam van de school had genoemd zou men weten over wie het ging, en gewoon spreken over een school in Aalst zou tot verwarring kunnen leiden.

De krant heeft het principe van woord en wederwoord gerespecteerd. De journalist heeft klaagster gebeld en zijn artikel – of toch de versie die hij op dat moment klaar had – aan haar voorgelezen. Klaagster heeft geantwoord dat de aantijgingen niet nieuw waren en dat ze niet wou reageren, wat haar goed recht is.

De journalist heeft dan naar de voorzitter van de raad van bestuur van de scholengroep gebeld, die ook voorzitter van het beschermcomité en van de partij van klaagster SD&P is. De journalist heeft geregeld contact met hem en weet dat zijn naam in zijn gsm staat. De voorzitter nam niet op en heeft niet teruggebeld. Klaagster had de voorzitter nochtans kunnen verwittigen dat hij telefoon zou krijgen van de journalist.

Daags na publicatie van het artikel heeft de krant alsnog een wederwoord gepubliceerd met een reactie van de advocaat van klaagster en van haar partij SD&P.

De krant erkent ten slotte dat de journalist beter niet had deelgenomen aan de Facebook-discussie naar aanleiding van het artikel over de preventieve schorsing van klaagster als directrice, maar ontkent vooringenomenheid van de journalist bij de redactie van zijn artikels.

In opvolging van de hoorzitting heeft Het Laatste Nieuws de klachtenbundel van de (ex-)personeelsleden waarover de krant beschikt aan de rapporteringscommissie bezorgd.

BESLISSING

De artikels gaan over de klachtenbundel van (ex-)personeelsleden van de school aan verschillende instanties. Klaagster betwist niet dat de krant daarover mag berichten, maar wel de manier waarop dat gebeurde, met de suggestie dat ze zichzelf verrijkte op de kap van arme leerlingen, terwijl dat volgens haar niet in de klachtenbundel staat. De Raad stelt evenwel vast dat in de klachtenbundel waarover de journalisten beschikten op verschillende plaatsen sprake

is van het gebruik van middelen van het beschermcomité, werkingsmiddelen van de school en de inzet van personeel voor privédoeleinden of persoonlijke luxe van de directie. De klachtenbundel vermeldt ook dat gelden tussen school en beschermcomité werden doorgesluisd om er handiger mee om te kunnen gaan.

Het is evident dat een journalist omzichtig moet omspringen met anonieme brieven. De Raad is van oordeel dat dat gebeurd is. De journalisten hebben de brieven schrijvers gecontacteerd en met vijf van hen gesproken. Ze hebben ook nagegaan of de anonieme brief effectief verstuurd was naar het kabinet van de minister van onderwijs en naar de top van het gemeenschapsonderwijs, wat hen bevestigd werd.

Een journalist moet de getuigenissen van zijn bronnen zorgvuldig en omzichtig formuleren. In dit geval maken de journalisten van meet af aan duidelijk dat ze zich baseren op de klachtenbundel van de (ex-)personeelsleden en plaatsen ze de citaten uit de bundel tussen aanhalingstekens. Toch lijken ze in sommige van hun tussenzinnen de getuigenissen en redeneringen van de (ex-)personeelsleden zonder veel afstand en terughoudendheid over te nemen. Een journalist moet zich daarvoor hoeden, maar rekening houdend met de uitgebreidheid van de klachtenbundel is de Raad van oordeel dat de journalisten de klachten van de (ex-)personeelsleden niet verdraaien of aandikken. De weergave van de beschuldigingen, waarover de krant duidelijk bericht dat ze nog onderzocht zullen worden, is waarheidsgetrouw.

Gezien de aard van de beschuldigingen was het evident om voor publicatie van de artikels een reactie te vragen aan klaagster. De journalisten hebben dat gedaan. Dat klaagster niet wenste of niet mocht reageren, is niet de verantwoordelijkheid van de redactie. De journalist heeft daarop de voorzitter van de raad van bestuur gebeld, die niet gereageerd heeft op zijn oproep. Op de dag van publicatie heeft de advocaat van klaagster de krant dan zelf gecontacteerd, waarop ze zijn wederwoord daags nadien gepubliceerd heeft. De Raad is van oordeel dat zo het principe van wederhoor en wederwoord gerespecteerd is.

De Raad is ten slotte van oordeel dat de privacy van klaagster niet geschonden is. De artikels gaan niet over haar privéleven, maar over haar professionele handelen. Dat klaagster daarbij identificeerbaar is, is gezien de context journalistiek verantwoord.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 8 februari 2018